

AKROPOLITANEC

ZA BOLJŠEGA ČLOVEKA IN BOLJŠI SVET

**NOTRANJE ZLATO
ALKIMISTOV**

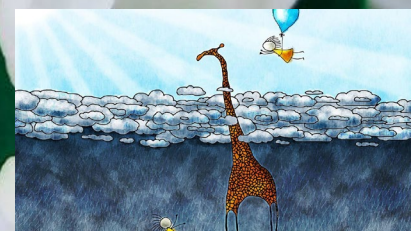
**KAJ OMOGOČA
SREČNO ŽIVLJENJE?**

**GÖBEKLI TEPE –
NAJSTAREJŠE ODKRITO SVETIŠČE**

**PODROČJE VPRAŠANJ;
PODROČJE ODGOVOROV**

www.akropola.org

FILOZOFIJA

KULTURA

PROSTOVOLJSTVO

REZULTATI PREDSPOMLADANSKEGA FOTO-NATEČAJA

V prejšnji številki Akropolitanca smo pričeli z natečajem na temo prebuditve. Marec je kar cvetel in brstel ter z vseh strani ponujal prizore prebujajoče se narave. Nekateri ste jih tudi ujeli v svoj objektiv in fotografije delili z nami. Prvega aprila – pa ne za šalo, ampak čisto zares – smo zabeležili vse prejete všečke, in s tem končali zbiranje glasov. Trije finalisti so tako znani.

Zmagala je Kaja Horvat z 22 všečki za sliko Čebela. Pohvale v komentarjih te fotografije so že od samega začetka napovedovale bližajočo se zmago. S 13 všečki ji sledi Sanda Velić s fotografijo Mačka, ki ve. Sanda nam je s fotografijo ponudila še zanimivo zgodbo – z mislimi, ki so se ji ob sliki porodile, in izsekom iz Alice v čudežni deželi. Tretja pa je bila Danaja Praček z 2 všečkoma manj za fotografijo osamljeni lepoteč.

Trije zmagovalci prejmejo nagrado po izbiri (tečaj retorike, ciklus predavanj Velika učenja Vzhoda in zahoda, knjigo Življenjska izbira avtorice Jelene Sikirić ali knjigo Glas tišine avtorice Helene Petrovne Blavatski). Sporočite nam svojo izbiro, in sicer osebno pri nas ali na elektronski naslov bilten@akropola.org.

Naj se lepo zahvalimo tudi preostalim udeležencem, ki ste prispevali svoje lepe fotografije in nekaj pomladi prinesli na zaslone ter s tem morda komu polepšali čas sicer sivih pisarniških opravil. Vse prispele fotografije so še vedno vidne v [albumu naše Facebook strani](#).

Naj povemo še, da je Kaja z nami delila svoje prebujajoče se veselje do fotografije. Kaja, s svojo fotografijo si pokazala, da znaš videti lepoto, jo ujeti in prenesti drugim. Le tako dalje!

AKROPOLITANEC

NOVA AKROPOLA | kulturno društvo

www.akropola.org

APRIL 2016 | ŠT. 11

NASLOV

NOVA AKROPOLA | Ljubljana

Wolfova 8, 1000 Ljubljana

01/25 11 487

040 709 955

NOVA AKROPOLA | Maribor

Tyrševa 7, 2000 Maribor

02/620 32 40

IZDAJATELJ

NOVA AKROPOLA SLOVENIJA

bilten@akropola.org

UREDNIŠTVO

Glavni urednik: Stjepan Palajsa

Urednik: Andrej Praček

Prevajalka in lektorica: Klavdija Blažun

Grafična oblikovalka: Nija Androjna

B E S E D A
U R E D N I K A

Obstaja določena skrita "popkovina" globoko znotraj nas, ki nas vse med seboj povezuje in hrani. V socialnem smislu to pomeni, da smo družbena bitja, da se medsebojno potrebujemo; v mističnem, da smo eno; iz vsakdanjega življenja pa poznamo preprosto dejstvo, da smo lahko zares srečni le takrat, ko smo povezani z drugimi.

Prijetni trenutki niso prijetni, če jih nimamo s kom deliti, in težave niso tako težke, če se skozi prebijamo z nam drago osebo.

Globalji ko so medsebojni odnosi, več nam dajejo, vendar od nas tudi več zahtevajo. Da bi se različni ljudje – zaradi večje nazornosti recimo različni svetovi – uskladili, je treba najti skupne imenovalce, jih postaviti v središče odnosa, partnerskega ali prijateljskega, in jim vse preostalo ves čas prilagajati. Ravno potreba, da bi se povezali, in skrivnostna "privlačnost", ki veje iz ozadja, sta za nas dovolj močan razlog, da se odrečemo nečemu svojemu in damo na stran nekaj, česar sicer nikoli ne bi. Kar pri tem opuščamo, so le cilji in osebne težnje, ki ločujejo, namesto tega pa vse bolj iščemo tiste cilje in izgrajujemo tiste lastnosti, ki povezujejo.

Ljubezen tako zahteva in omogoča rast. Omogoča neprestani razvoj posameznika in odnosov, kar hkrati daje tudi smisel našim življenjem. Zato smo na ta način tudi obdarjeni s srečo.

Vidimo, da si je srečo treba zaslužiti. Pridobimo si jo namreč le, če smo zanjo pripravljeni plačevati ceno odpravljanja osebnih pomanjkljivosti, kar želi v zameno.

Zato je resnična in rastoča sreča privilegij zrelih in odgovornih ljudi. Ča pa taki še nismo, bomo morda prav zaradi ljubezni nekoč taki postali. Si upamo in zmoremo slediti klicu Ljubezni?

Andrej Praček

Urednik

V TEJ ŠTEVILKI:

- NOTRANJE ZLATO ALKIMISTOV 4
- KAJ OMOGOČA SREČNO ŽIVLJENJE? 9
- GÖBEKLI TEPE - NAJSTAREJŠE ODKRITO SVETIŠČE 12
- PODROČJE VPRAŠANJ; PODROČJE ODGOVOROV 16

NOTRANJE ZLATO ALKIMISTOV

JULIAN SCOTT

Zdi se, da je alkimija skoraj univerzalna znanost. Najdemo jo v srednjeveški Evropi ter med drugim tudi na Kitajskem in v Indiji. Razlog je verjetno ta, da alkimija ni le primitivna predhodnica sodobne kemije, temveč samostojna sveta znanost, ki so jo preučevali povsod, kjer je bilo navzoče ezoterično znanje.

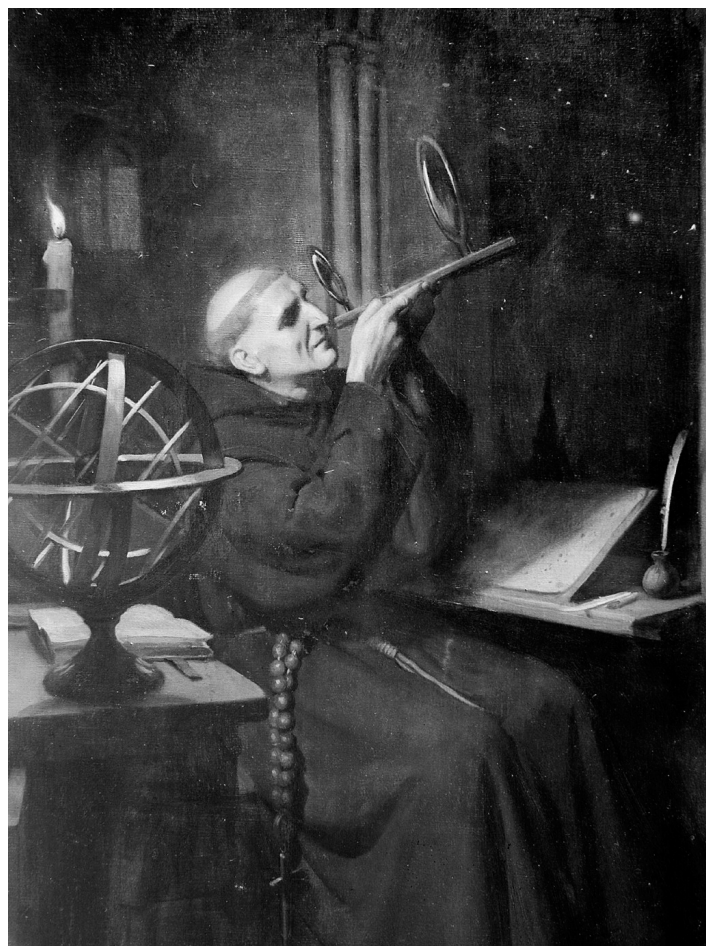
Najprej bi rad pometel z zmotno predstavo o šarlatanskem srednjeveškem alkimistu, ki je zaman poskušal spremeniti svinec v zlato, da bi obogatel. Če alkimija ne bi imela določenega smisla, potem nekateri ljudje zagotovo ne bi bili tako vsesplošno nespametni, da bi najboljši del svojega življenja namenili nekakšni blodnji.

Kot pri vseh magijskih veščinah med tistimi, ki imajo resnično znanje, obstajajo tudi lažnivi šarlatani. Alkimija pri tem ni izjema. Toda med predstavniki spoštovanja vrednih alkimistov so tudi največji znanstveniki in veleumi srednjega veka.

VELIKI ALKIMISTI

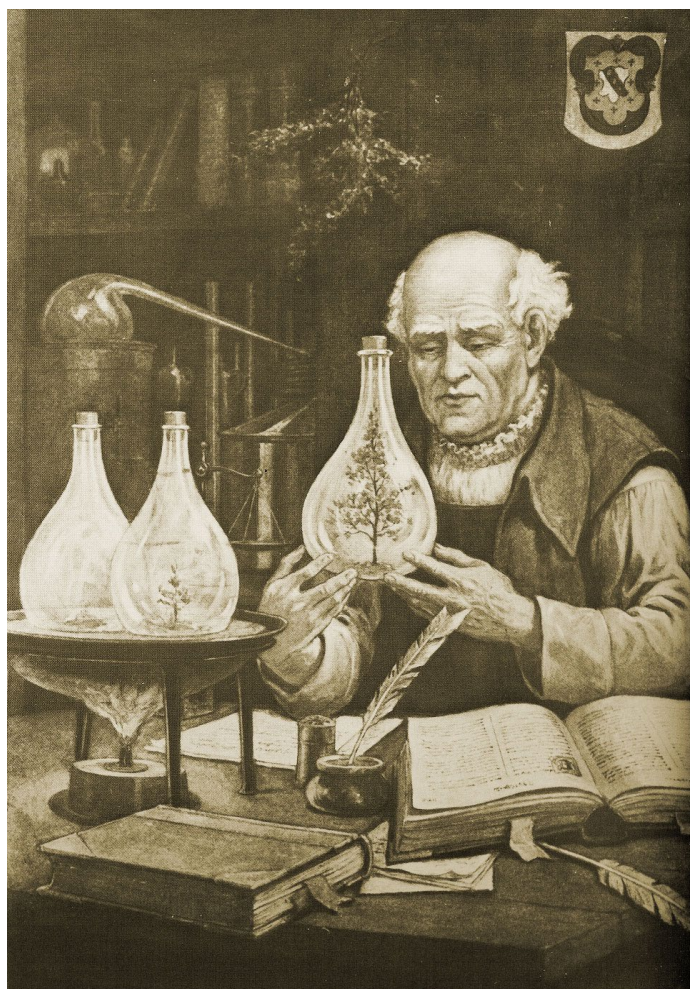
Čeprav se je zahodna alkimija najprej pojavila v pozni antiki in verjetno izvira iz Egipta ("Al-Kem" – beseda "Kem" je bila staroegipčanska beseda za Egipt), se prvi alkimistični zapisi pojavijo v arabskem svetu, od koder se je znanost prenesla na zahod. Eden najznamenitejših arabskih alkimistov je bil Avicena (980–1037), ki je imel izredno znanje in velik sloves, primerljiva s Platonom ali Aristotelom v stari Grčiji. O njem so se ohranile številne nenavadne anekdote. Obstajalo je na primer verovanje, da je vladal vsem elementalnim duhovom. Po enem od izročil naj bi celo še vedno živel, ker naj bi poznal napoj nesmrtnosti, kot posvečenec, ki naj bi se razkril zunanjemu svetu na koncu določenega cikla. Na nasprotni strani pa so krožile govornice, da naj bi zaradi pretiranega vdajanja pijači izgubil službo velikega vezirja in umrl v pozabi. Glede na zelo številna dela, nastala pod njegovim peresom, in njegove zdravit-

ske veščine se to zdi malo verjetno. Toda to niti ni bistveno vprašanje, temveč je pomembnejše naslednje: ali bi takšen učenjak in modrec tratil svoj čas za nekakšno vraževerje?

ROGER BACON

V Evropi so bili med alkimisti zelo znane osebnosti, kot je Roger Bacon, imenovan tudi "Doctor Mirabilis", ki je izumil očala in bil glasnik številnih drugih izumov, med katerimi so letalo, mikroskop, parni stroj in teleskop. Ta dolgi seznam vključuje tudi Paracelzusa in Johna Deeja. Tudi ta dva učenjaka sta bila izjemna uma, saj je bil John Dee genialen matematik, Paracelzus pa izreden zdravnik. Takšnih ljudi ne moremo zavreči kot

PARACELZUS

šarlatanov, blebetačev ali ekscentrikov, saj njihovi rezultati govorijo zase. Paracelzus je bil na primer nekoč obtožen, da je slepar in ne "resnični zdravnik". Ko je to slišal, je izzval tiste, ki so ga obtožili, naj predenj privedejo nekatere svoje "neozdravljive" bolnike. V zelo kratkem času jih je vse pozdravil, kar je potrdilo več prič.

ZNANSTVENIKI V PREDZNANSTVENEM ČASU

Zunanji cilj alkimije je transmutacija osnovnih kovin v zlato, kar običajno velja za nekaj nemogočega. Vendar je danes to možno, in sicer s spremembo atomske strukture elementa. Toda to zahteva tako poglobljeno znanje lastnosti atoma in tako izpopolnjeno opremo, da se za srednjeveške alkimiste domneva, da tega niso mogli doseči.

Vendar dokazi govorijo proti taki domnevi. Obstajajo številna pričevanja alkimistov in drugih o primerih dejanskih transmutacij. Celo v današnjem času, natančneje leta 1969, naj bi nek francoski alkimist izdelal zlato, ki ga je dal analizirati v nemške in švicarske laboratorije, kjer so dobljeno snov razglasili za "novo stanje materije".

Kako so torej ti alkimisti v "predznanstveni dobi" dosegli takšne izjemne rezultate? Edina razlaga, ki jo poznam, je, da so bili vsi zelo večji v "okultnih znanostih", to pomeni, da so preučevali izročilo, ki je omogočalo globoko razumevanje vidne in nevidne narave.

Ta okultna znanost ima nekaj osnovnih načel, med katerimi je tudi tisto, da materija ni sestavljena le iz vidnih, temveč tudi iz običajnemu očesu nevidnih elementov v subtilnejših stanjih materije, ki jih lahko vidi le jasnovidno oko. Drugo načelo je, da je gostejša raven materije (fizična) samo materializacija subtilnejših ravni materije. Z vidika znanstvenega raziskovanja to pomeni, da lahko s prodiranjem v subtilnejše ravni narave dobimo jasnejši in resničnejši pogled na naravo stvari ter lahko vidimo njihove vzroke. Zdravnik tako lahko na primer najde vzroke bolezni na subtilnih ravneh ter zdravi te vzroke in ne le simptome bolezni.

NOTRANJA PRIPRAVA ZA ALKIMIJO

Vendar da bi videli te ravni in z njimi učinkovito delali, se moramo očistiti in delati na sebi, da bi se lahko zavestno prebudili na teh notranjih ravneh. To zahteva urjenje samega sebe, da bi se zavedali subtilnih elementov ter jih nadzirali in usmerjali. Vsi vemo, kako težko je nadzirati čustva, in še težje je nadzirati misli. Težko (čeprav že lažje) nadziramo tudi raven svoje energije, ko na primer premagamo utrujenost. To so subtilne ravni narave (alkimisti so jih imenovali "štirje elementi") in s tem ko delamo z njimi, se jih začnemo vse bolj zavedati, dokler jih naposled ne vidimo jasno in jih v celoti nadzorujemo. Z njimi lahko delamo s tako lahkoto, kot lahko kipar dela s kamnom.

Alkimist počne isto: išče izvor materije, "primo materio" (nevidno in brezoblično materijo na najsubtilnejši ravni narave) ter pri tem skozi dolg in boleč proces izoblikuje to, kar je znano kot

"kamen modrosti", (fizičen?) predmet z navidez čudežnimi, transformirajočimi in zdravilnimi lastnostmi. S tem kamnom ali tinkturo lahko nižje kovine transmutira v čistejše, zdravi boleznin in podaljša življenje.

SOKREATOR NARAVE

Alkimist torej samo sledi procesu naravne kreacije. Paracelzus tako govori o "naravni alkimiji": "

"NARAVNA ALKIMIJA OMOGOČA, DA HRUŠKA DOZORI, DA NA VINSKI TRTI ZRASTEJO GROZDI. NARAVNA ALKIMIJA IZLOČI KORISTNE ELEMENTE IZ HRANE, KI JO DAMO V ŽELODEC, JO TRANSFORMIRA V ŽELODČNI SOK IN KRI, V MIŠICE IN KOSTI, TER IZLOČI, KAR JE NEKORISTNO. ZDRAVNIK, KI NE VE NIČESAR O ALKIMIJI, JE LAHKO LE SLUŽABNIK NARAVE ... ALKIMIST PA JE NJEN GOSPODAR."

PARACELZUS

Paracelzusov učitelj, Johannes Trithem, opat iz Spanheima, govori o procesu materializacije subtilnejših elementov v alkimiji:

"UMETNOST BOŽANSKE MAGIJE JE V ZMOŽNOSTI ZAZNAVANJA BISTVA STVARI V SVETLOBI NARAVE IN Z UPORABO MOČI DUŠE, IZHAJAJOČIH IZ DUHA, MATERIALIZIRANJA IZ NEVIDNEGA UNIVERZUMA. NAUČIL SE BOŠ ZAKONA, PO KATEREM SO USTVARJENE VSE TE STVARI, ČE SPOZNAŠ SAMEGA SEBE ... ZLATO IMA TROJNO NARAVO, SAJ OBSTAJA ETERIČNO, TEKOČE IN MATERIALNO ZLATO. TO JE ISTO ZLATO V TREH RAZLIČNIH STANJJIH – IN ZLATO V ENEM STANJU SE LAHKO SPREMENI V ZLATO V DRUGEM STANJU."

JOHANNES TRITHEIM

MODROST – ZLATO ALKIMISTOV

Tako pridemo do notranjega zlata alkimistov. V Platonovi Državi Sokrat v enem od svojih mitov pojasnjuje, da obstajajo štiri različni tipi ljudi, vsak pa naj bi imel v svoji duši (simbolično) določeno vrsto kovine: železo, baker, srebro in zlato. Zlati ljudje so filozofi (v pravem pomenu tisti, ki ljubijo modrost, tisti, ki ljubijo modrost bolj kot slavo ali bogastvo). Paracelzus govori o filozofu na podoben način. Pravi: "Vemo,

da bo zaljubljenec prehodil dolgo pot, da bi srečal žensko, ki jo obožuje – koliko večja skušnjava bo za zaljubljenca v modrost, da bi poiskal svojo božansko nevesto!"

V alkimiji obstaja ideja, da je v kraljestvu kovin cilj narave, da vse, brez razlike, spremeni v zlato. Nastanek nižjih kovin je posledica slabo izpeljanega postopka ali pa neugodnih okoliščin. Zlato je torej arhetip ali cilj v kraljestvu kovin in podobno je zlati človek arhetip v človeškem kraljestvu. Nekega dne naj bi

se vse kovine spremenile v zlato, vsi ljudje pa naj bi postali čisti in nepokvarljivi "filozofi", tako sijoči in velikodušni kot samo Sonce.

Platon je o navedenih filozofih kraljih iz njegove Države dejal, da si ti ne bi smeli želeči fizičnega zlata, ker naj bi imeli zlato v svojih dušah. Zdi se, da je to res držalo za velike srednjeveške alkimiste. Ljudje, kot sta bila John Dee in Paracelzus, nista bila bogata. Roger Bacon je bil menih. Motiv takšnih ljudi očitno ni bila želja po bogastvu, ker so tega imeli dovolj v sebi. Kot pravi H. P. Blavatsky v svoji Nerazkriti Izidi. "Ti bogati revni alkimisti, presijani s svetlobo večne resnice, so

usmerili pozornost na stvari, ki so običajnim ljudem nevidne, pri čemer nič, razen Prvega vzroka, ni ušlo dometu njihovega spoznanja, niti ni bilo zanje nerešljivo nobeno vprašanje. Upati si, vedeti, hoteti in MOLČATI, to je bilo njihovo večno pravilo ..."

Drugi alkimist, Agrippa von Nettesheim, je dejal: "O tej vedi bi lahko povedal še veliko več, vendar se bom raje vzdržal zaradi zaveze molku, ki jo dajo posvečeni v misterije."

Notranje zlato alkimistov bi torej lahko opredelili kot modrost ali "sophio". To je poznavanje veličastja celotnega stvarstva v vseh njegovih vidikih ... ter izkustveno spoznanje, da je to celotno veličastje tudi znotraj nas in da ga lahko izražamo. Kakor zgoraj, tako spodaj: človek je mikrokozmos makrokozmosa. Človek nosi v sebi celoten misterij življenja. Kot so Grki pogosto zapisovali na svoje templje: "Spoznaj samega sebe in tako boš spoznal univerzum in bogove."

primerjali s Platonovim mitom o votlini: filozof pride iz votline čutnega sveta na svetlobo resnice, nato pa se vrne v votlino, da bi dal svetlobo drugim ljudem. Pri alkimiji gre za ta dvosmerni proces, ki ga simbolizirajo tri glavne faze alkimističnega dela: črna (nigredo) faza razkroja, bela (albedo) faza sublimacije in rdeča faza "eksaltacije", ki ustreza kamnu modrosti, s katerim je mogoče narediti zlato. Če se torej vrnemo k zlatim ljudem v Platonovi državi, je pomembno, da ti niso bili samo filozofi, temveč tudi kralji (rdeča je namreč kraljeva barva). Bili so tukaj

POT ALKIMISTOV

Kakšna pot vodi do te božanske modrosti? V nekem alkimističnem besedilu je navedeno: "Potrpežljivost je lestev filozofov in skromnost je ključ do njihovega vrta." Drugi (F. Hartmann v njegovi biografiji Paracelzusa) pravi: "Najvišja oblika alkimije je transformacija slabosti v vrline z ognjem ljubezni do dobrega, z očiščenjem razuma prek bolečine, s prevlado božanskega načela v človeku nad živalskimi elementi njegove duše." Vendar se je mogoče po tem procesu sublimacije vseeno vrniti v svet materije in ga izboljšati. Kot pravi navedeni avtor: "Z močjo duha je mogoče materialne elemente sublimirati v nevidne (astralne) elemente, mogoče pa je tudi nevidno snov zgostiti tako, da postane vidna." To bi lahko

v svetu in delovali za dobro človeštva, ni jih pa ta svet prevzel in posrkal vase.

Napisanih je bilo veliko razprav o različnih fazah alkimističnega procesa in njihovem pomenu z moralnega, psihološkega ali fizičnega vidika. Vendar v zvezi s tem namenoma ne bom zašel v podrobnosti, ker je to specialistično področje preučevanja, ki je večinoma zelo spekulativno. Brez vodstva posvečenega učitelja ali posebne notranje jasnosti, kot je poudaril A.E.Waite, "učencem hitro zaide in prima materia se mu bo za vedno izmuznila". Ne moremo začeti alkimističnega dela brez prime materije, ker pa ni nikoli jasno opredeljeno, kaj to je (verjetno zato, ker se nanaša na materijo v zelo eteričnem stanju), je ni mogoče odkrivati brez ustreznega vodstva. V zvezi s tem

obstaja zelo zanimiva zgodba, ki jo je pripovedoval italijanski renesančni filozof in alkimist Pico della Mirandola. To je zgodba o "dobrem človeku, ki ni mogel prehraniti svoje družine, tako da je bil že povsem obupan. Neke noči, ko se je odpravil spat, je bil v svojem umu zelo vznemirjen. Sanjal je, da je zagledal blaženega angela, ki ga je prek ugank poučeval o metodi pridobivanja zlata ter mu hkrati povedal, katero vodo mora uporabiti, da bi mu to uspelo. Ko se je zbudil, je poskušal izdelati zlato s to vodo, kar se mu je tudi posrečilo. Zlata je sicer pridobil bolj malo, vendar ga je bilo dovolj, da je lahko prehranil družino. Dvakrat je naredil zlato iz železa in štirikrat iz rumenega arzena. Dokazal mi je in z njegovo pomočjo sem se na lastne oči prepričal, da transmutacija ni le fantazija."

SKROMNI IN ALTRUIISTIČNI POSVEČENCI

Alkimijo bi bilo torej treba znova opredeliti kot eno od izgubljenih ved, ki tako kot njena sestra astrologija združuje poglobljeno raziskovanje narave z raziskovanjem človeka ter adeptu (tistemu, ki je dosegel spoznanje) omogoča, da človeka in naravo privede do popolnosti. Paracelsus je dejal, da so za alkimistično delo potrebne tri lastnosti: molitev (ki pomeni močno hrepenenje po tem, kar je dobro), vera (ne slepa vera, pravi Paracelsus, temveč vera, ki temelji na znanju, na neomajni gotovosti) in imaginacija (ki jo opisuje kot "potopljenost v globoko razmišljanje, potopitev v svojo lastno dušo").

Notranje zlato alkimistov je človek, ki je dosegel popolnost, kamen modrosti pa je popolnost, ki jo je dosegla narava. Človek kot tudi narava se približujeta tej popolnosti, toda človek lahko prispeva k evolutivnemu procesu z razumevanjem samega sebe in narave ter s prizadevanjem, da bi to dvoje izpopolnil. Delo, ki je omejeno le na materialno raven, ne prinaša velikih znanstvenih rezultatov, zato upam, da bo znanost nekega dne povečala svoj domet in postala širša znanost življenja (nekaj, čemur lahko rečemo tudi "magija").

Resnični alkimisti še zdaleč niso bili šarlatani, kakor si jih rada predstavlja zgodovina znanosti, temveč veliki posvečenci, ki so v številnih pogledih vedeli več o naravi kot današnji znanstveniki. Bili so gospodarji sebe in narave ter so to lastnost uporabljali v službi Boga in človeštva, nikoli pa za svoje malenkostne koristi.

Viri:

The Life of Paracelsus, Dr. Franz Hartmann. Wizards Bookshelf, San Diego, 1997.

The Secret Art of Alchemy, Stanislas Klossowski de Rola. Thames & Hudson, London, 1973.

Alchemists Through the Ages, A.E. Waite. Kessinger Publishing Company, Montana.

KAJ OMOGOČA SREČNO ŽILJENJE? *ANDREJ PRAČEK*

REZULTATI ENNE NAJDALJŠIH IN NAJCELOVITEJŠIH RAZISKAV

Veliko je teorij kaj je dobro in kaj ni, v izgradnjo česa je smiselno usmeriti svoje energije in kaj je tisto, kar nas bo zares osrečilo ... Vsakdo med nami ima svoje vrednote, po katerih svoje življenje tudi naravna. V najboljših upih stopi na pot, brez zagotovil, brez smerokazov, sledi le svojim željam in predstavam. Ali so izbire prave, bo povedal šele uspeh na koncu življenja. Le izkušnje so namreč tiste, ki štejejo – vsaj precej bolj kot različne teorije ali naše trenutne predstave. Vendar obstaja en problem: ko izkušnjo doživimo, smo življenje že zapravili, tedaj nam nič več ne pomaga vedeti, kaj ni v redu, ker popravnega izpita več ni.

Napredek in izboljšave tako ne bi bile možne, če bi se zanašali le na lastne izkušnje. Zakaj ne bi torej opazovali, kaj se dogaja z drugimi? Kako je srečo uspelo doseči drugim? Ali kako se jim je ta izmuznila, čeprav so si zanjo prizadevali? To bi bilo pametno, vendar je težava v tem, da so res redki tisti, ki so nam dovolj blizu, da bi lahko vedeli, kaj se z njimi

resnično dogaja – morda jih lahko preštejemo na prste ene roke. Tako smo omejeni na izkušnje staršev in morda še kakšnega družinskega prijatelja predhodne generacije. Naša generacija še ni merodajna – ker niti trenutni padci niti trenutni uspehi še ne povedo, kakšen bo izid – nič še ne pove, ali bo človek ob zatonu življenja srečen ali morda razočaran.

Za vse, ki se zanašajo na odgovore, dobljene prek raziskav in eksperimentov, pa bo morda razveseljiva novica, da na univerzi Harvard trenutno poteka ena najdaljših raziskav razvoja odraslih in danes ponuja že dovolj zgovorne izsledke.

RAZISKAVA

Raziskava se je začela leta 1938, vanjo pa se je vključilo 268 tedanjih študentov s Harvarda in skupina 456 bolj problematičnih fantov iz najrevnejših predelov Bostona

med 12. in 16. letom starosti. Fantje so ubrali zelo različne življenjske poti, tako da je vsak k raziskavi prispeval s svojo edinstveno zgodbo. Vsake dve leti preverijo njihova življenja (kakovost partnerstva, zadovoljstvo v službi in družbene dejavnosti) in jih vsakih pet let tudi temeljito zdravstveno pregledajo (preiščejo urin ter kri, pregledajo možgane z rentgenskimi žarki in s kardiografom delovanje srca).

Psihiater Robert J. Waldinger je trenutni, že četrti po vrsti, vodja raziskave in z veseljem deli svoja dognanja. Če bi moral izsledke dolgoletne študije strniti v en stavek, bi lahko dejal: "

"DOBRI MEDSEBOJNI ODNOSI NAM OMOGOČAJO VEČJO SREČO IN ZDRAVJE."

Nastopil je v tudi oddaji [TED Talk](#), kjer je iz raziskave izluščil tri ključne lekcije o sreči:

1. ODNOSI Z BLIŽNJIMI

Moški iz obeh skupin, zajetih v raziskavo na Harvardu, ki so poročali, da so tesneje povezani z družino, prijatelji ali skupnostjo, so bili načeloma srečnejši in bolj zdravi od preostalih moških, ki so bili manj družabni. Običajno so prvi tudi živeli dlje. Tisti, ki so poročali, da so bolj osamljeni, pa so navedli, da so manj srečni. Tudi njihovo fizično in psihično zdravje je bilo slabše.

Povzetek več deset raziskav, objavljenih v reviji *Social and Personality Psychology Compass*, kaže na to, da lahko osamljenost ovira mentalno delovanje, spanje in dobro počutje, vse to pa poveča tveganje za nastanek bolezni in zgodnejšo smrt.

2. KAKOVOST (IN NE KOLIČINA) ODNOSOV

Ni pomembno le to, da smo v razmerju kot takim. V skladu s harvardsko raziskavo so bili poročeni pari, ki so navedli, da se nenehno kregajo in v katerih je bolj malo medsebojne naklonjenosti (take pare so avtorji označili kot "močno

konfliktne zakone"), dejansko manj srečni kot ljudje, ki niso bili poročeni.

Vendar se vseeno zdi, da je kakovost razmerja nekoliko odvisna od starosti. 30 let trajajoča raziskava iz leta 2015, objavljena v reviji *Psychology and Aging*, je pokazala, da je bilo število odnosov v resnici pomembnejše za ljudi med 20. in 29. letom starosti, kakovost odnosov pa je bolj vplivala na njihovo socialno in psihološko zadovoljstvo po 30. letu starosti.

3. STABILNE POROKE, V KATERIH VLADA MEDSEBOJNA PODPORA

Socialna povezanost z drugimi ni dobra le za naše fizično zdravje, temveč pomaga preprečiti tudi mentalni propad.

Ljudje, ki so se poročili in se niso ločili ali imeli "resnejših težav" v zakonu do 50. leta, so v poznejšem obdobju življenja boljše opravili teste spomina kot tisti iz druge skupine.

To podpira tudi raziskava iz leta 2013, objavljena v reviji *PLOS ONE*, v kateri je bilo ugotovljeno, da je poroka med drugim povezana z nižjim tveganjem za upad kognitivnih funkcij in demenco.

Vse to nakazuje, da so trdna razmerja ključna za naše zdravje.

Družba močno poudarja bogastvo in "opiranje" na naše delo, pravi Waldinger. "Vendar je naša raziskava v teh 75 letih

vedno znova pokazala, da so imeli najboljše rezultate tisti, ki so se opirali na odnose z družino, prijatelji, skupnostjo."

ZAKLJUČNA MISEL

Navedena raziskava je obširna in zajema ogromno podatkov, iz katerih bi lahko potegnili številne zaključke, vendar nekaj izstopa – in to je jasno sporočilo, da ne glede na dosežen uspeh ali neuspeh, ne glede na bogastvo ali težave ... za vsakega človeka velja, da potrebuje predvsem dobre odnose. Potrebujemo občutek pripadnosti, zaupanja in potrebuje občutek varnosti – občutek, ko vemo, da nismo sami in da se lahko na nekoga kadar koli zanesemo.

Ne moremo pa pričakovati od drugih tega, česar ne dajemo sami ...

Postavimo si torej cilje, kakršne koli že, pomembno je le, da niso zgolj za osebno ali za ozko korist – ker taki cilji nas povežejo kvečjemu z ozkim krogom ljudi ali nas celo osamijo. Naj naši cilji drugih ne izključujejo, naj jih vsaj ne ranijo in če je le možno, naj nas povezujejo z vse več ljudmi.

Ta dolgoletna raziskava nas lahko nauči, da je treba izbirati cilje, ob katerih se hkrati gradijo medčloveške vezi. Da je treba izbirati načine in vrednote, ki gradijo odnose. Tako bomo zgradili ožje in širše kroge iskrenih, zanesljivih in dobrih prijateljstev. Potrebujemo sploh še kaj več od tega, da bi ogrelo naše srce?

Viri:

<http://www.hms.harvard.edu/psych/redbook/redbook-family-adult-01.htm>

<http://ajp.psychiatryonline.org/doi/full/10.1176/appi.ajp.158.6.839>

<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/25774426>

<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/23799051>

<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/24839458>

Celoten posnetek na TED-u: http://www.ted.com/talks/robert_waldinger_what_makes_a_good_life_lessons_from_the_longest_study_on_happiness?language=en

GÖBEKLI TEPE – NAJSTAREJŠE ODKRITO SVETIŠČE

JERICA JERIČ

ODKRITJE, ZARADI KATEREGA BO MORDA
TREBA PONOVO ZAPISATI ZGODOVINO

GÖBEKLI TEPE JE ARHEOLOŠKA GOMILA, KI PREMICA MEJE IN ODPIRA NOVA VPRAŠANJA O ZANESLJIVOSTI PODATKOV GLEDE DO SEDAJ "POZNANE" ZGODOVINE ČLOVEŠTVA IN ZAČETKOV CIVILIZACIJE.

Odkril jo je nemški arheolog Klaus Schmit na vrhu gorskega grebena v jugovzhodni Anatoliji v Turčiji, kjer je leta 1995 začel s svojo ekipo izkopavati to do sedaj najstarejše področje človeške civilizacije. Omenjena ekipa je pri izkopavanju odkrila najdbo, ki je dvakrat starejša kot karkoli, kar je do tedaj priznavala uradna zgodovina – več kot 12.000 let staro svetišče.

Izkopanine zajemajo več kot 200 masivnih stebrov, postavljenih v nize med seboj prepletenih krogov in pravokotnikov premera do 300m. Vsa ta struktura spominja na

Stonehenge, le da je bil Göbekli Tepe zgrajen več kot 7.000 let pred Stonehengom in so njegovi stebri izklesani veliko skrbneje. Poleg te dovršenosti na stebrih najdemo tudi reliefno izklesane podobe živali – leve, bike, merjasce, lisice, gazele, osle, kače in druge plazilce, žuželke in pajkovce ter ptice, zlasti jastrebe.

Med najdbami so tudi številni ostanki orodja, razne živalske in človeške figure ter simbolični predmeti, ki navajajo k domnevi, da je bil Göbekli Tepe res tempelj, kjer so potekale ceremonije.

Nekateri stebri v obliki črke T imajo izklesane človeške roke. Horizontalni kamen na vrhu pa po predpostavkah simbolizira človeško glavo. Ni jasno, ali so se ti stebri uporabljali kot nadomestni častilci prednikov ali so predstavljali antropomorfna bitja.

FAZNOST GRADNJE IN UNIČEVANJA SVETIŠČA

Ko so leta 1995 začeli z izkopavanji, so ugotovili, da gomila vključuje dve fazi obredne uporabe.

Prva faza, ki je po predvidevanjih nastala v predkeramičnem neolitiku A (pred 11.500 do 10.000 leti), je vključevala krožne ploščadi izskrbno oblikovanih kamnitih stebrov. Ti stebri so bili v obliki črke T, visoki tudi do 6 metrov in težki do 20 ton. Na sredini vsakega kroga pa sta bila postavljena dva višja stebra, obrnjena eden proti drugemu.

Po letih izkopavanj so znotaj prvega kroga odkrili še drugi krog in ponekod celo tretjega.

Geološke raziskave so pokazale, da so ljudje skozi stoletja zasuli še naprej stoječe stebre prvega kroga s črepinjami, predvsem z majhnimi kosi apnenca, kamnitih posod in orodja, in nato znotraj njega postavili nov manjši krog. Čez čas so tudi to zasuli in poleg starega ustvarili nov krog. Tako so tisočletja gradili kroge, jih zasuli, ter spet zgradili nove.

Zanimivo je, da so bili stebri v vsaki naslednji fazi narejeni vse manj natančno. Najstarejši stebri so bili namreč največji, poleg tega pa so tako tehnološko kot tudi umetniško najbolj dovršeni.

V drugi fazi, v času predkeramičnega neolitika B (pred 10.700 do 8.000 leti) so bili stebri, tokrat že manjši in manj izpopolnjeni, postavljeni tako, da so namesto krožne tvorili pravokotno obliko. Še vedno pa so prisotni stebri v obliki črke T, kar naj bi pomenilo, da so bile pozneje nastale stavbe še vedno namenjene svetiščem.

Celoten kompleks Göbekli Tepeja pa so dokončno in v celoti zasuli in prenehali uporabljati približno leta 8200 pr.n.š.

GÖBEKLI TEPE POSTAVLJA NOVE MEJNIKE ZGODOVINE ČLOVEŠKE CIVILIZACIJE

V času, ko je bil zgrajen ta tempelj, naj bi glede na dosedaj predpostavljeno zgodovino večina ljudi živela v majhnih nomadskih skupinah, ki so se preživljale z lovljenjem divjih živali in rastlinami, ki so jih našli na poti. Za izgradnjo konstrukcije, kot je Göbekli Tepe, pa bi bilo treba na istem mestu zbrati vsaj 500 ljudi, da bi lahko skupaj rezali, oblikovali in premikali 20-tonske kamne od najbližjega kamnoloma, ki je bil oddaljen od 100 do 500m.

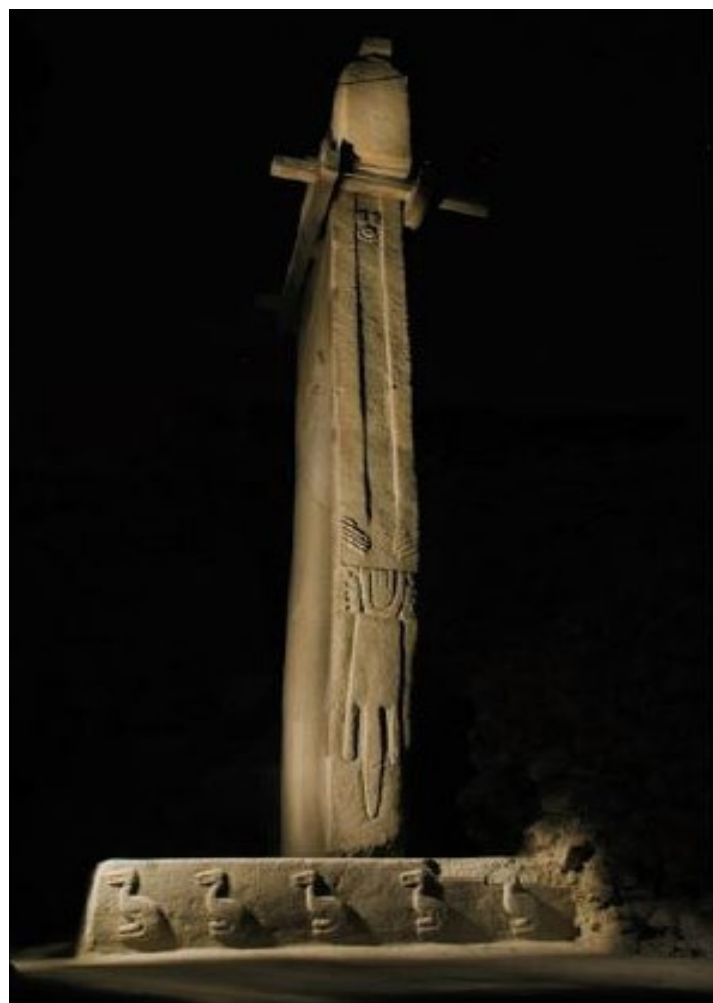
Še pred 20 leti je večina raziskovalcev verjela, da pozna čas kraj in okoliščine nastanka neolitske revolucije – prelomnice, s katero naj bi se pojavilo poljedelstvo, manjše nomadske skupine pa naj bi se takrat začele združevati v večje kmetijsko razvite vasi. Vse to naj bi vodilo do tehnološko bolj razvitih skupnosti z velikimi templji, gradovi, kralji in

svečeniki, ki so usmerjali in beležili njihovo delo.

Antropologi so ves čas verjeli, da se je organizirana religija začela šele kot pomiritev napetosti, ki se je ustvarila, ko so se lovci ustalili na enem mestu, postali kmetje in začeli graditi večje skupnosti. Te skupnosti so bile bolj zapletene in morali so ustvariti hierarhijo.

Toda odkritje Göbekli Tepeja je vsa ta dotedanja dognanja postavilo na glavo.

Na podlagi najdb na Göbekli Tepeju je Klaus Schmit podal nasprotno razlago tega scenarija. Zgradba tako masivnega templja, kot je Göbekli Tepe, naj bi dokazovala, da se je civilizacija začela na temeljih religije, ne pa kot posledica razvoja poljedelstva in drugih vidikov civilizacije. To napeljuje k ugotovitvi, da je v ljudeh globoko vsajena potreba po tem, da se zbirajo ob svetem ritualu in da je ta potreba v človeku obstajala že od nekdaj.

Najbolj zanimivo je, da raziskovalci niso našli nobenih sledi bivanja. Za izgradnjo objekta, kakršen je Göbekli Tepe, bi bilo potrebnih več sto ljudi, vendar v okolici ni vodnega izvira – najbližji je bil 5 km stran. Ti delavci bi potrebovali tudi dom, vendar niso našli nobenih sledi hiš ali podobnih stavb, kjer bi lahko vsaj začasno bivali. Našli pa niso niti nobenih sledi poljedelstva, čeprav so morali ljudje ob težkih naporih seveda tudi jesti.

Postavilo se je torej vprašanje prehranjevanja – nekako so morali zagotoviti dovolj hrane za tiste, ki so gradili tempelj, kot tudi za tiste, ki so romali tja ob ceremonijah. To bi lahko spodbudilo ljudi k obdelovanju zemlje oziroma poljedelstvu.

Raziskave so tako znanstvenike pripeljale do enega od prvih poljedelskih središč ravno v severni Turčiji približno 30 km stran od Göbekli Tepeja. To poljedelsko središče naj bi se razvilo ravno okoli leta 9.600 pr.n.št., ko je bil Göbekli Tepe na svojem vrhuncu. To je bilo takoj za (12.000 let trajajočo) malo ledeno dobo.

Pri teh poljedelskih središčih pa so našli prav takšne stebre v obliki črke T z vklesanimi živalskimi reliefi, kakršne najdemo tudi na Göbekli Tepeju. Poznejše raziskave so pokazale, da se takšni in podobni stebri nahajajo na razdalji vse do 160 km okoli Göbekli Tepeja.

RAZISKAVE SE ŠE NADALJUJEJO

Geomagnetne meritve, ki so jih izvedli leta 2003, so pokazale, da je v bližini še vsaj 20 takšnih med seboj povezanih krogov in drugih struktur. Do sedaj so okopali štiri takšne krožne strukture, in če jih pod zemljo čaka še 16 zakopanih, to potem skupaj pomeni skoraj 200 stebrov, katerih starost lahko sega tudi med 14 in 15.000 let v preteklost. Do sedaj odkopane najdbe zajemajo samo 5 % celotnega kompleksa. Izkopavanja pa še potekajo in naj bi se po načrtih razpotegnila še naslednjih 20 let.

Le o čem nam bo Göbekli Tepe še spregovoril?

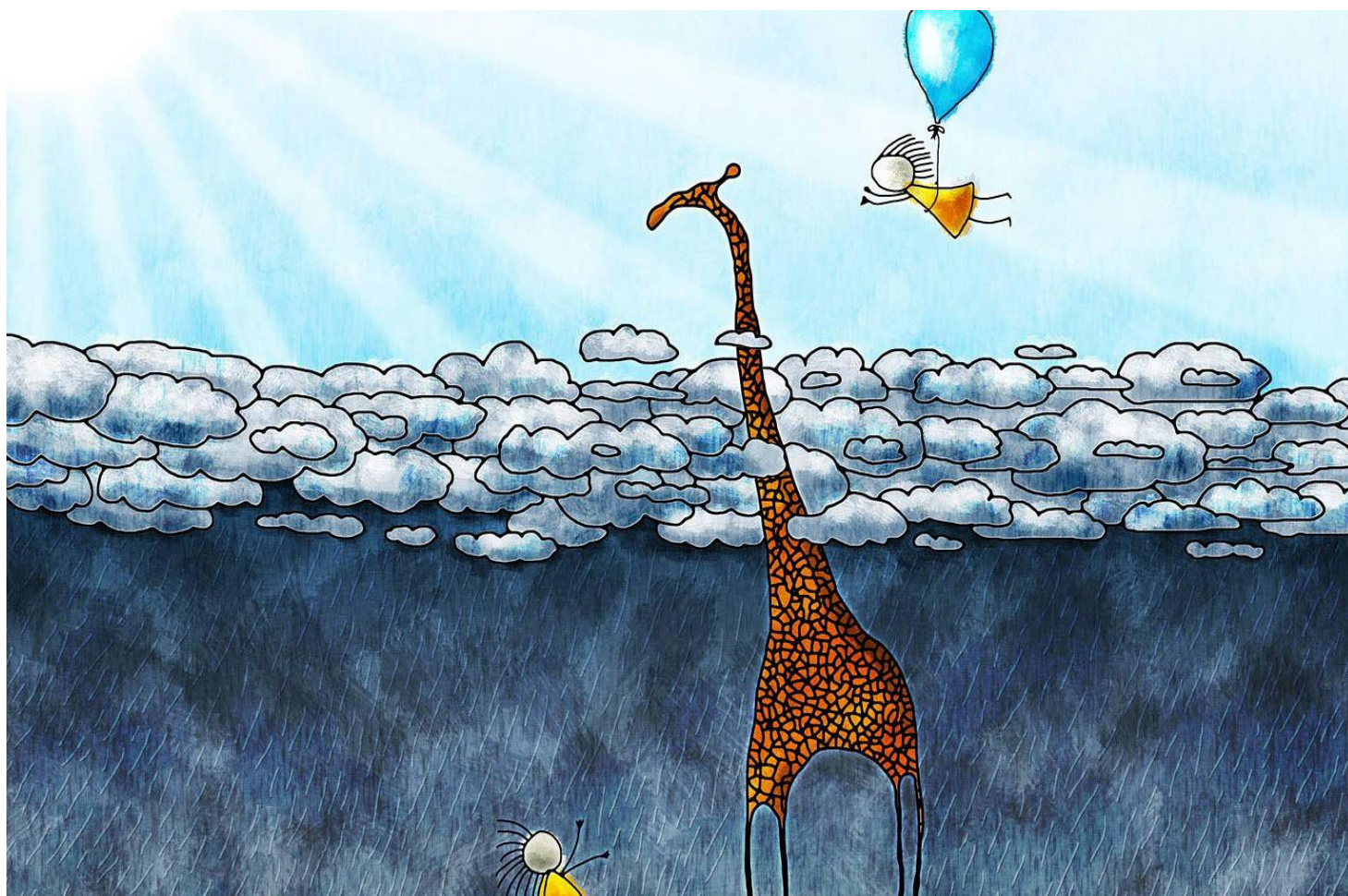
Viri:

<http://ngm.nationalgeographic.com/print/2011/06/gobekli-tepe/mann-text> (večina)
https://sl.wikipedia.org/wiki/G%C3%B6bekli_Tepe

http://news.nationalgeographic.com/2016/01/150120-gobekli-tepe-oldest-monument-turkey-archaeology/?utm_source=Facebook&utm_medium=Social&utm_content=link_fbp20160120news-gobekli&utm_campaign=Content&sf19315190=1
<https://www.theguardian.com/science/2008/apr/23/archaeology.turkey>

PODROČJE VPRAŠANJ; PODROČJE ODGOVOROV

STJEPAN PALAJSA
PRESEDNIK NOVE AKROPOLE V SLOVENIJI

Človek ne postane filozof, ko se v njem prvič pojavijo temeljna življenjska vprašanja, temveč šele takrat, ko začne iskati odgovore. Toda resnični filozof ni tisti, ki samo išče, temveč tisti, ki tudi najde. Ko pa začne v skladu s temi spoznanji še živeti, takrat lahko govorimo o modrosti.

Katera vprašanja naredijo človeka filozofa? Ali so to tista "življenjsko pomembna" o tem, kako najti boljšo službo, kako preživeti do nove plače, kako izplavati iz gospodarske krize ali katero politično stranko voliti? Ta vprašanja so morda res pomembna za trenutno preživetje, za boljše počutje ali pa

intelektualno dokazovanje, toda nobeno med njimi nam ne prinese notranje izpolnitve, niti miru, niti smisla, niti sreče.

Vprašanja, ki so veliko pomembnejša, so drugačna. Zakaj obstaja bolečina, zakaj zlo? Zakaj obup, zakaj smrt? Zakaj sem takšen, kakršen sem, zakaj mi ni življenje podarilo večjih zmožnosti? Ali lahko jaz osebno sploh kaj spremenim? Kaj je smisel življenja? Ali obstaja Bog? Raj? Pekel? Usoda? Življenje po smrti? Kaj je ljubezen, zvestoba, svobodna volja, zavest?

In tako v neskončnost. Zakaj, zakaj, zakaj ...? Znotraj teh vprašanj poskušamo najti preproste in razumljive odgovore.

Vidimo, da sta naše fizično telo pa tudi naša psiha – kot "receptorja", prek katerih doživljamo svet – polna težav, kriz, zmed, negotovosti in nejasnosti. In ravno tukaj se pojavijo naše težave ter vprašanja.

Odgovore na težave poskušamo običajno najti na istem področju, na katerem se pojavljajo. Mislimo, da je polje vprašanj in polje odgovorov eno in isto polje. Moj učitelj, prof. Jorge Angel Livraga, je govoril, da moramo, če želimo priti do odgovorov, najprej zapustiti področje vprašanj. To pomeni, da je vprašanje le gibalo, vzgib, spodbuda za iskanje odgovora. Če pa področja vprašanja ne zapustimo, ne bomo nikoli dobili odgovora. Vprašanja se pojavljajo sama od sebe, toda kje poiskati odgovore?

SONCE JE VZROK BARV

Ko opazujemo stvari okoli sebe in se vprašamo, zakaj imajo takšno barvo, kot jo imajo, odgovora nikoli ne bomo našli v samih stvareh, temveč moramo dvigniti pogled proti soncu.

Telesa imajo lahko kakršno koli strukturo, toda šele ko nanje pade svetloba, se pojavijo barve. Lahko bi rekli, da je svetloba vzrok barve, sonce pa je vzrok svetlobe. Vzrok lepote določene stvari ni v njej sami, temveč v nečem, kar jo presega. Barva

je samo zunanji pojav svojega vzroka – svetlobe, tako kot je svetloba samo zunanji pojav svojega vzroka – sonca.

Če to vzporejamo z našim življenjem ter sonce primerjamo z duhom, potem moramo odgovore na vprašanja, ki se nam pojavljajo v tem svetu zunanjih pojavov, poiskati v polju njihovega vzroka, v duhovnem.

Tukaj bom poskušal na čim enostavnejši način razložiti problem vprašanj in odgovorov. Ne bom uporabljal filozofskega jezika, temveč bom poskušal stvar razložiti prek enostavnih življenjskih primerov.

PODROČJE VPRAŠANJ

Področje vprašanj je področje tistega, kar so stari Grki imenovali "persona". To persono sestavljata naše telo in psiha, ki ima čustveni in razumski del. Persona je labirint našega življenja, v katerem se pojavlja nešteto vprašanj. Če se izgubimo na njegovih neštetih stezicah, prehodih in stranpoteh, se lahko zgodi, da nam nikoli ne bo uspelo najti izhoda iz njega.

Fizične senzacije so zelo privlačne in mamljive, vendar so varljive ter nam nikoli ne dajo tistega, kar iščemo. Odgovori, ki jih najdemo tukaj, nikoli ne pripeljejo do notranje izpolnitve. Za vse stvari, ki smo jih pridobili v svetu materije in so se nam na začetku zdele tako privlačne, trdne in stabilne, se slej ali prej izkaže, da se postarajo, propadejo in izginejo.

Čustva so tudi čudovit del našega življenja, a kaj, ko se tako hitro spreminjajo in nihajo od največjega vzhičenja do najtežjih depresij? Včasih nas popolnoma prevzamejo, in to tako, da razen njih ne dojemamo ničesar drugega. Tudi močna in najbolj vzvišena čustvena stanja hitro minejo. Borimo se s pozabo ter s silo poskušamo ohraniti spomin nanje, toda njihova intenziteta kljub vsem našim naporom s časom zbledi. Čustveni spomini so tako neobstojni. To je tako, kot da bi poskušali v pest ujeti zrak – bolj ko stiskamo pest, bolj nam zrak uhaja skozi prste.

Razum in njegova intelektualnost sta tudi izjemno pomembna in koristna, toda dajeta nam le privide realnosti. Porajata vprašanje za vprašanjem, vendar ne dajeta zadovoljivih odgovorov. Vsako vprašanje rodi sto novih. To je področje mišljenja, ne pa tudi spoznanja.

Vse, kar je povezano s persono, je nepopolno in kratkotrajno – vse to propade in umre. Persona vedno išče hitre rešitve in odgovore, za katere ni treba vložiti veliko napora.

PODROČJE ODGOVOROV

Da bi poiskali trajne in kvalitetne odgovore, moramo dvigniti pogled navzgor, proti področju duha, področju tistega, čemur stari Grki pravijo "individua", tistega, kar je neumrljivo. Le tukaj bomo našli tisto, kar nas bo izpolnilo z nečim trajnim, močnim, smiselnim.

S pojmom duhovnega ne mislim na vse tisto, kar danes spada v določeno religijo, v smislu verovanja, ali na določen način sedenja in "meditiranja", ali pa na filozofiranje.

Duhovno enostavno opredeljujem kot področje večnega, nesmrtnega. Tukaj je vzrok zavesti o nas samih, vzrok tega, da smo. Tukaj se skriva naš "božanski" delež, naša nesmrtna duša, naš Tihi opazovalec. Tu je vzrok večne morale in naše vesti, vzrok, ki nam omogoča zavest.

To je področje samega bitja in ne njegovih odrazov.

DUHOVNO IMA SVOJE ZAHTEVE

Duhovnost zahteva določen ideal, globoko predanost iskanju resnice, zahteva notranje življenje. Zahteva potrpežljivost, plemenitost, velik pogum in brezpogojno ljubezen do vseh. Zahteva svobodo, sposobnost razločevanja med resnico in lažjo, zahteva pravično delovanje, videnje celote itn.

To je področje notranjega človeka, ki nikoli ne klone, nikoli ne zboli in nikoli ne umre. To je del človeka, ki ima notranjo moč, to je resnični človek. To ni človek z vprašanji, temveč človek z odgovori.

Z razmahom materialističnega pogleda na svet smo začeli zanikati duhovno resničnost, ki je bila za velike filozofe skozi zgodovino očitno dejstvo in dejansko izhodišče skoraj vseh njihovih učenj na Vzhodu pa tudi na Zahodu.

Poglejmo si nekaj primerov z različnih področij življenja, ki nam bodo malo razsvetlila naš problem vprašanj in odgovorov.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI POVEZANI S PRAVO LJUBEZNIJO

Vsi hrepenimo po pravi ljubezni, v iskanju katere se pogosto zgubimo ali pa odnehamo, toda želja po njej nikoli ne mine. Vsi si želimo biti ljubljene in imamo potrebo po tem, da ljubimo nekoga. Vprašanja, povezana z iskanjem ljubezni, spadajo med najstarejša in najbolj razširjena na celem planetu.

Če odgovore na vprašanja ljubezni iščemo na sladkih in strastnih poljanah čustev, se bomo srečali le z lupinami in ostanki ljubezni. Ko jih použijemo, nam bo ostala le praznina. Človek svoje potrebe po čisti ljubezni ne bo nikoli mogel zadovoljiti s strastmi, plitvimi in zmedenimi čustvi ali pomehkuženim ljubkovanjem.

Odgovor na postavljeno vprašanje najdemo visoko zgoraj, na področjih duha, ker je tisto, čemu res lahko rečemo ljubezen, moč, prek katere se izraža naš duh skozi cel človeški obstoj.

Prava ljubezen, duhovna ljubezen, je trajna, stabilna, plemenita, močna. Zahteva žrtvovanje, trdo delo, pogum, izpolnjevanje svojih dolžnosti in pripravljenost na pozabo svojih sebičnih vzgibov. To je ljubezen, ki traja celo življenje in celo po smrti. Amor vedno prihaja z neba in se ne valja po blatu strasti.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI, POVEZANI Z ŽIVLJENJEM IN SMRTJO

Vsi se sprašujemo o končnosti tega življenja. Ali ima sploh smisel obstajati nekaj časa v tem življenju, ko pa nas po tem nikoli več ne bo. Če bi živeli več sto let, bi se tudi to dolgo obdobje enkrat izteklo in življenje bi se nam spet zdelo prekratko.

Razum, ki se zanaša na čutilno dimenzijo, pri podajanju odgovorov na to vprašanje popolnoma odpove in se moramo spet obrniti na duha. Duhovno je namreč tisto trajno in neuničljivo. Je del človeka, ki nikoli ne bo prenehal biti in ki je dejansko nosilec zavesti o našem individualnem obstoju. Zakaj naj bi se bali smrti, ko pa tisto kar sem, resnični jaz, nadaljuje svoje bivanje?

Da, vemo, da so poslavljanja in prehodi vedno težki in boleči, ni enostavno umreti. Toda če imamo zavest in notranjo gotovost v to, kar nas čaka z druge strani, bo ta prehod, čeprav težek, vseeno poln radosti in pričakovanj. Navsezadnje zapuščamo to telo, ki je z leti postalo vse manj uporabno in polno bolečine.

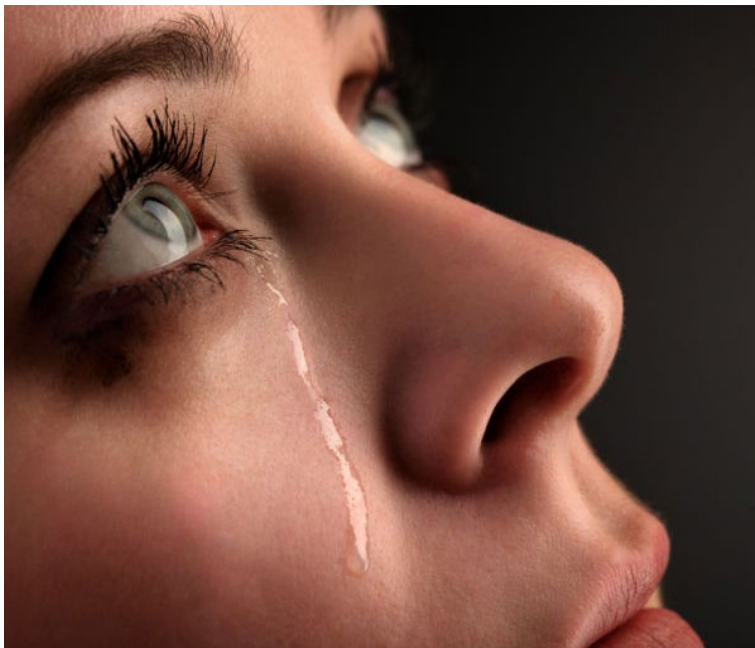
Materialisti nas poskušajo potolažiti z – meni osebno tako tujo in grozljivo – sliko, da bomo živeli v spominu drugih ljudi. Spomin ni bitje, nisem jaz. Pozaba dela svoje in spomini se

hitro razblinijo. Ta frustrirajoča tolažba je edino, kar nam lahko ponudijo materialisti. Sebi v prid bodo vedno govorili, da jim je pomembnejša resnica od lažne tolažbe. Toda ali dejansko poznajo resnico, ali lahko z gotovostjo trdijo, da se življenje ne nadaljuje? Kako lahko nekaj spoznamo, če že vnaprej zaničujemo obstoj tega?

Spomnimo se tibetanske modrosti: "Ti nisi svoje telo, ti si tisto, kar živi večno."

VPRAŠANJA IN ODGOVORI, POVEZANI Z BOLEČINO IN TRPLJENJEM

Naše telo in naša psiha sta polna bolečine. Če se malo bolj zavedamo svojega življenja, bi bili neiskreni, če bi rekli, da je v tem življenju več zadovoljstva kot bolečine. Če je naša zavest usmerjena samo na fizične ali psihične senzacije, je usmerjena proti izvoru bolečine.

Toda bolečina je lastnost persone, duhu ne more do živega. Iz enostavnega, skromnega življenja, prežetega s plemenitostjo in dobro voljo – iz življenja, katerega izhodišče je nad ugodjem in neugodjem telesa – bolečina blede. Iz zavesti človeka, ki tako živi – ki ne skrbi samo za svoje dobro, temveč tudi za druge – počasi izginja občutek bolečine. Vse bolj jo nadomešča tiha radost – radost, da smo deležni tega veličastnega življenja, da so ob nas ljudje, ki jih imamo radi, da smo zmožni opazovati ta svet in se iz njega učiti.

Samo duhovni pogled da bolečini smisel – ker je bolečina lastnost persone, je njen smisel v tem, da nas spodbudi k vzponu zavesti na področje, kjer bolečine ni. Le takrat, ko se zavest dvigne nad blato vsakdanjega življenja, lahko namreč izničimo učinek bolečine. Moramo se zavedati, da je bolečina vsesplošna in kot taka potrebna. Vendar ni absolutna. Stopnja bolečine je odvisna od stanja zavesti posameznika, ne pa od

okolščin, v katerih je – oziroma od telesnega ali materialnega stanja.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI, POVEZANI S DRUŽBENO KRIZO

Krize nikoli ne bomo trajno rešili le tako, da poskušamo zadovoljiti vse strani, da "pravično" razdelimo sredstva, da raziščemo ekonomske dejavnike, ki navidezno povzročajo krizo, ali s spremembo političnega sistema. Revolucije namreč še nikoli niso prinesle trajne in kvalitetne spremembe.

Tudi odgovore na vprašanja družbene krize moramo poiskati zgoraj, v duhu. Če duhovnih vrednot ne živimo v družbi in jih ne izražamo skozi moralo, bo vsaka formalna sprememba sistema samo še poslabšala stanje. Duhovne vrednote v družbi se izražajo prek skrbi za vsakega človeka, prek vladavine pravice in ne vladavine prava. Izražajo se prek zaupanja ljudi v državo in prek zaščite pravice do svojega mišljenja, vendar z razvijanjem občutka enotnosti.

V družbi ne bo trajne stabilnosti niti trajnega miru, vse dokler je ne bodo vodili dobri in pravični ljudje, ki v sebi nosijo mir kot posledico notranje zrelosti in stabilnosti.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI, POVEZANI Z GLASBO

Vsako človeško bitje ljubi glasbo in ima potrebo po njej. Tudi najbolj "nemuzikalen" človek trdih ušes si občasno mrmra kakšen znan refren ali pa mu določen ritem igra v "glavi".

Vsi se sprašujemo, kaj je v glasbi, da nam je druženje z njo tako prijetno. Če glasbo omejimo samo na zvoke in fizične dražljaje, potem bi bilo dovolj najti najbolj ustrezno kombinacijo tonov in si jo ponavljati.

Vsak vsaj malo izurjen glasbenik loči zvoke, tone in glasbo. To, kar mislim pod Glasbo, ni ne v zvokih in ne v tonih. Glasba je veliko več od tega. Glasba je duhovna kategorija, ki se samo odraža skozi tone in zvoke. Zato nas lahko vzvišena

glasba tako visoko odnese, skoraj do svojega izvora. Veliki skladatelji ne kombinirajo not, temveč glasbo "lovijo" od "zgoraj" in jo le zapisujejo.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI, POVEZANI S PSIHIČNIMI KRIZAMI

Psihičnih kriz in bolezni (ki niso prirojene ali pa genetsko pogojene) nikoli ne bodo mogli trajno rešiti niti psihiatri, niti psihoanalitiki, niti tablete ali pomirjevala.

Človek, ki je avtentičen, ki se bori, ki ne misli samo nase, ki išče smisel in gleda na življenje kot na veliko polje raziskovanja in igrišče, nikoli psihično ne zboli. Morda ima občasne krize, težave, vendar se z njimi spopada in jih sam rešuje. Če mu kdo lahko pomaga pri tem, so to samo bližnji ljudje ali tisti, ki so sposobni empatije in iskrene skrbi za človeka.

Psiha ima svoje zakonitosti in te vedno izvirajo iz duha. Zahteve, ki jih postavlja duhovno, mora psiha upoštevati. Če jih ne, so krize, depresije in na koncu bolezni neizogibne.

Naštejmo samo nekatere tovrstne zahteve, ki jih je treba upoštevati:

- zahteva po avtentičnosti; imeti svoje mišljenje, svojo voljo, svoje izbire,
- zahteva po ozaveščanju ter spoznavanju sebe in sveta,
- zahteva po notranjem boju s samim seboj, soočanju svoje višje z nižjo naravo,
- zahteva po tem, da postanemo boljši in bolj plemeniti,
- zahteva po izgradnji kvalitetnih odnosov z drugimi – dati sebe nekoliko v ozadje in delati za celoto, graditi zdrave in iskrene odnose,
- zahteva po harmoniji med vsemi elementi človeškega bitja, harmonija med duhom, umom, čustvi in telesom,
- in številne druge podobne zahteve.

Viktor Frankl, slavni nevrolog in psihiater pravi, da mora človek nujno najti smisel življenja, sicer ne bo nikoli mogel rešiti psihičnih težav.

ZAKLJUČEK

Pogled, ki sem ga z nekaj primeri podal, lahko uporabimo na katerem koli polju, ki je povezano s človekom in njegovim notranjim življenjem. Odgovori, ki prihajajo iz sveta duha, so po navadi zelo enostavni in na prvi pogled nimajo posebne vrednosti. Vendar so edini, ki temeljijo na pravih vrednotah, so zanesljivi, nikoli ne izdajo, so stabilni in trajni, ker imajo svojo moč v resnici – najpomembneje pa je, da so dostopni vsakemu človeku.

NAPOVEDNIK DOGODKOV

Dogodki za mesec april in maj 2016.

Dogodki potekajo v prostorih društva v Ljubljani in Mariboru ali na vnaprej razpisani drugi lokaciji.

SAMURAJ – POT BOJEVNIKA

Predavanje

PONEDELJEK, 11. APRIL 2016 OB 20:00

Nova Akropola - Tyrševa 7, Maribor

VELIKA UČENJA VZHODA IN ZAHODA

Ciklus 12 predavanj

TOREK, 12. APRIL 2016 OB 20:00

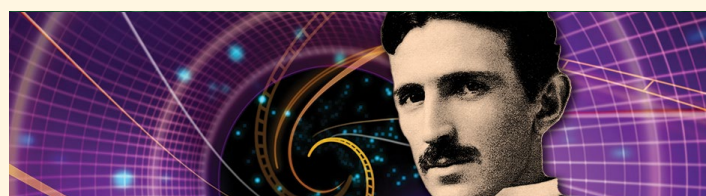
Nova Akropola - Wolfova 8, Ljubljana

C. G. JUNG – PSIHOLOGIJA IN ALKIMIJA, – PSIHOLOŠKI TIPI

PETEK, 15. APRIL 2016 OD 18:00 DO 21:00

Nova Akropola - Wolfova 8, Ljubljana

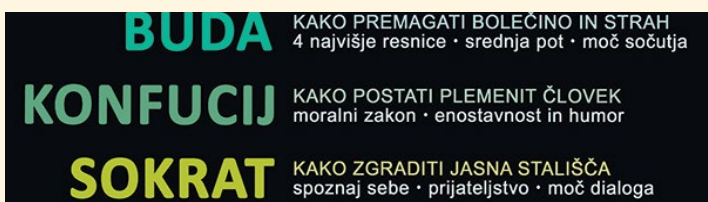

TESLA – ČUDEŽNA MOČ IMAGINACIJE

Predavanje

NEDELJA, 17. APRIL 2016 OB 16:00

Tehniški muzej Slovenije - Bistra pri Vrhniki

VELIKA UČENJA VZHODA IN ZAHODA

Ciklus 12 predavanj

PONEDELJEK, 18. APRIL 2016 OB 20:00

Nova Akropola - Tyrševa 7, Maribor

JELENA SIKIRIĆ: ŽIVLJENJSKA IZBIRA

Predstavitev knjige

PETEK, 22. APRIL 2016 OB 18:00

Literarna hiša Maribor - Vojašniška ulica 12, Maribor

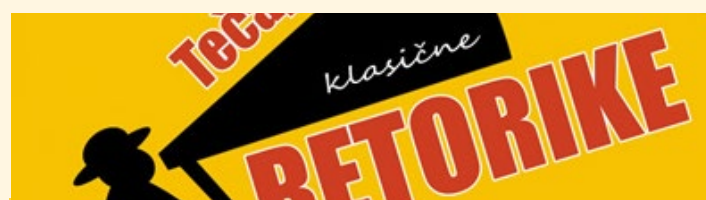

HELENA PETROVNA BLAVATSKY – ZDRUŽITEV TRADIONALNEGA ZNANJA IN SODOBNE ZNANOSTI

Predavanje

SREDA, 11. MAJ 2016 OB 18:00

Nova Akropola - Wolfova 8, Ljubljana

KLASIČNA RETORIKA

Tečaj

3 PONEDELJKI: 16., 23. IN 30. MAJ OD 17.30 DO 20.00

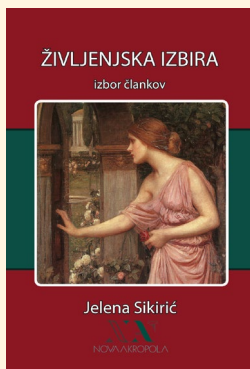
Nova Akropola - Tyrševa 7, Maribor

KNJIGE, REPLIKE NOVE AKROPOLE

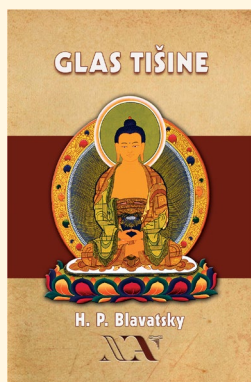
Knjige in arheološke replike lahko kupite v prostorih društva.

Glas tišine ali večjo količino knjižic pa lahko naročite tudi preko maila na info@akropola.org ali na št. 01/25 11 487.

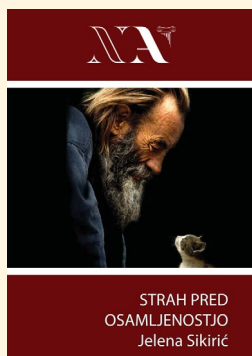
KNJIGE

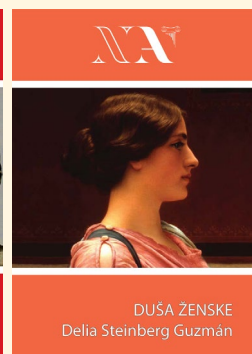
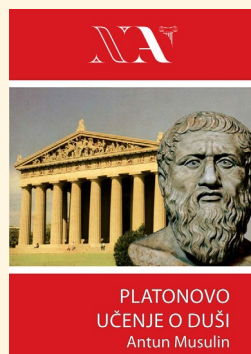
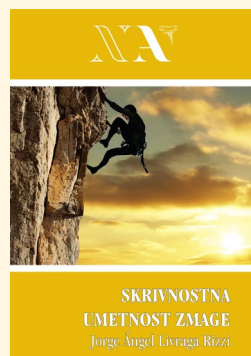
FORMAT 130 x 205 mm
159 STRANI
TRDA VEZAVA
CENA: 12 €

FORMAT 130 x 205 mm
102 STRANI
TRDA VEZAVA
CENA: 10 €

FORMAT 105 x 148 mm
32 STRANI
MEHKA VEZAVA
CENA: 2 €

ARHEOLOŠKE REPLIKE

Grčija in Rim

Egipt

Slovenija

Če podpirate naše delovanje, bomo veseli vsakega majhnega prispevka, ki ga lahko nakažete na naš tekoči račun, odprt pri NLB d. d.

Št. računa: SI56 0201 0005 1188 709

Prejemnik: Nova Akropola, Wolfova 8, 1000 Ljubljana

Nova Akropola je kot društvo v javnem interesu tudi na **seznamu upravičencev do dela dohodnine za donacije**. Vsak davčni zavezanec lahko namreč zahteva, da se do 0,5% dohodnine od dohodkov, ki se všttevajo v letno davčno osnovo, nameni za financiranje splošno koristnih namenov.

Če želite ta prispevek nameniti nam, natisnite in izpolnite **obrazec** – zahtevo za namenitev dela dohodnine – in ga pošljite na pristojni **finančni urad**. Naša davčna številka je **14787067**.

Vsi, ki delujemo v Novi Akropoli, smo prostovoljci. Prihodki so namenjeni izključno financiranju dejavnosti društva.

Zenon je bil živ vzor svoje filozofije – ko je bil namreč že zelo star, mu je nekdo svetoval, naj se umakne, da bi si lahko odpočil.

Zenon je odgovoril: "Pri vsaki dirki je treba napor povečevati do samega konca."

— starogrška anekdota